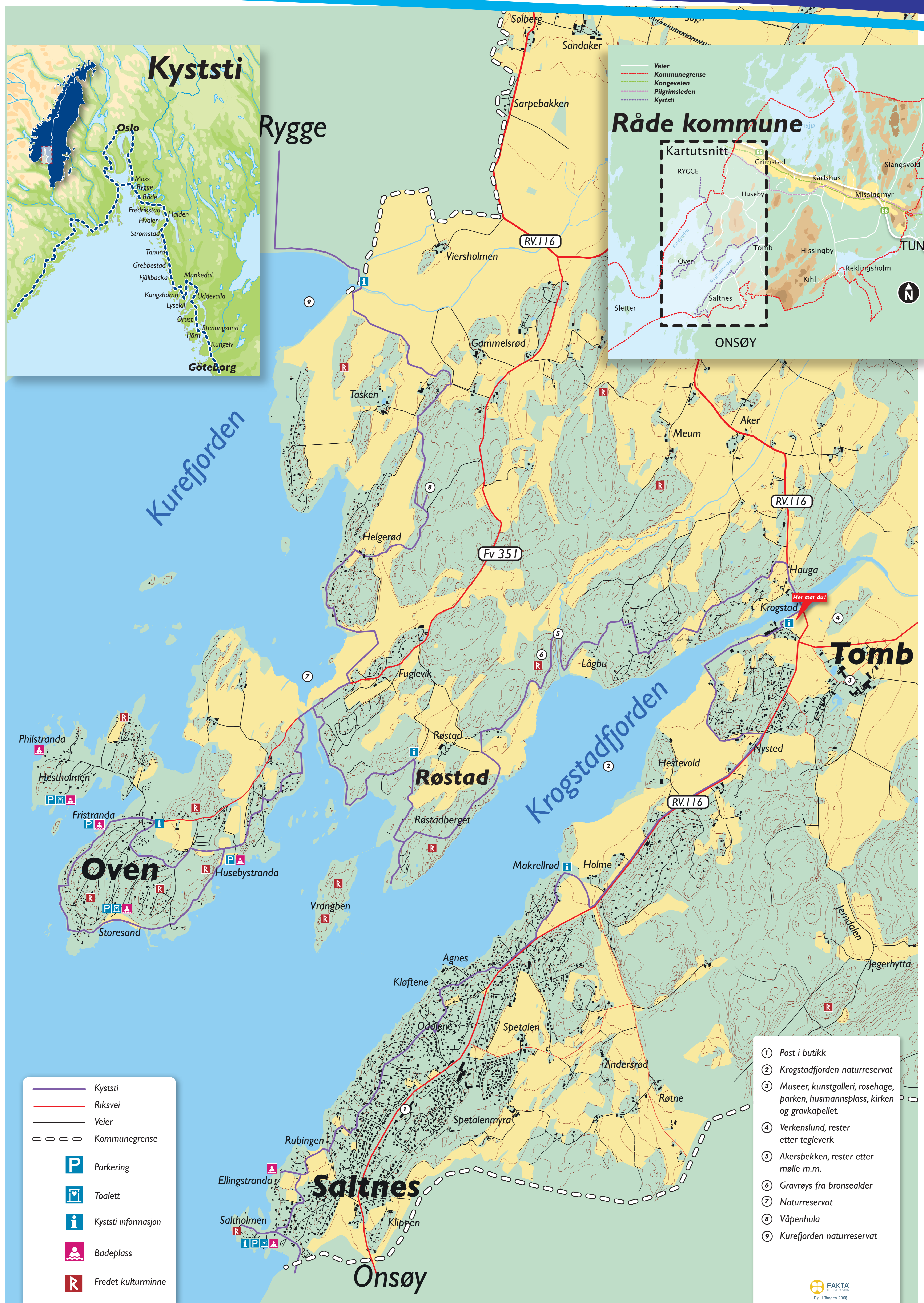

Kystnære Vandringsleder

Prosjektet "Kystnære vandringsleder" er et samarbeid mellom kystkommunene i Østfold og deler av Bohuslän. Målet har vært å etablere en mest mulig sammenhengende kyststi fra Orust til Moss med rundsløyfer og avstikkere. I Kystnære vandringsleder har praktiske spørsmål som grunneieravtaler, felles merking og skilting osv stått sentralt. Stiene i Østfold har blitt fysisk knyttet sammen med stiene som det arbeides med i Sverige.

Kystnære vandringsleder er finansiert gjennom midler fra Interreg IIIA prosjektene som programmet for regionalt samarbeid i EU heter, men hvor også ikke-medlemmet Norge deltar. Norsk finansiell bidragsyter har vært Kommunal- og regionaldepartementet, men Østfold fylkeskommune, kommunene Moss, Rygge, Råde, Fredrikstad, Sarpsborg, Halden og Hvaler samt Oslofjordens Friluftsråd har også bidratt med betydelig innsats.

Nordsjøløypa

Nordsjøløypa – som kyststiene i Østfold er en del av - er den norske betegnelsen på det som på engelsk kalles North Sea Trail. Nordsjøløypa er imidlertid mer enn bare en sti, den tilbyr en mulighet for å utforske naturen og kulturhistorien. Langs stien finnes rikholdige kulturminner, et vekslende og dramatisk landskap og et rikt dyre- og planteliv. Man kan få inspirasjon til å vandre gjennom et besøk på hjemmesiden www.northseatrail.org der det er mulighet for å foreta en virtuell vandretur, og lese artikler om kystfolkets historie og deres samvirke med naturen, men også om myter og legender som er influert av bosettingen nær havet.

Nordsjøløypa er etablert gjennom prosjektet Nave Nortrail som omfatter i alt 26 regioner/ fylker rundt Nordsjøen. Nordsjøløypa er ikke en sammenhengende sti, men tilbyr strekninger med spektakulær vandring langs kysten i Norge, Sverige, Danmark, Nederland, Tyskland og Storbritannia. Prosjektet er delfinansiert gjennom EU sitt interreg IIIB program for Nordsjøen under satsningsområdet; Bærekraftig forvaltning og utvikling av naturressurser, miljø og kulturarv.

North Sea Trail

The North Sea Trail has been created through a partnership of 26 regions that share a North Sea heritage. The path is not a continuous trail all the way around the North Sea, but offers sections of spectacular coastal walking in Norway, Sweden, Denmark, The Netherlands, Germany and the UK. You can gain inspiration for your own special journey of discovery at www.northseatrail.org. Go on a virtual walk, read about myths and legends influenced by the North Sea. The North Sea Trail partners hope that the establishment and promotion of walking trails will give people better opportunities to enjoy our stunning coastline as well as benefiting both local communities and visitors through access to better information about our rich natural and cultural heritage, and local services along the way.

The North Sea Trail/ Nave Nortrail project is partly funded by the EU through the interreg IIIB North Sea Programme.

Viktige samarbeidspartnere har dessuten vært lokalforeninger som historielag, idrettslag, velforeninger og andre.

Maria nøkkelblom er Rådes kommuneblomst

Ferdelsesretten i norsk natur

- Friluftsløven gir rett til å ferdes til fots i utmark når det skjer hensynsfullt og med varsomhet.
- Motorferdsel i utmark er ikke tillatt uten tillatelse fra grunneier.
- Rydd opp etter deg.

Vis hensyn overfor fastboende, jord- og skogbruk

- Ferdelsesretten gjelder ikke gårdsplasser, hustomter, dyrket mark, eng, kulturbeite eller skogplantefelt.
- Benytt offentlige innfallporter.
- Bruk ikke privat brygge uten at eier har gitt tillatelse.
- Telt ikke nærmere hus eller hytte enn 150 meter
- Teltning eller annet opphold er ikke tillatt mer enn 2 døgn uten grunneiers samtykke.

Søppel hører ikke hjemme i naturen

- Ta med deg søppel hjem eller bruk oppsatte søppelstativer.
- Kast ikke fra deg fiskeredsaker, fiskekroker, nylontråd o. l.
- Ha kontroll på hunden din.
- Husk at det er forbudt å la hunden gå løs i perioden 01.04 - 21.08.
- Som hundeeier plikter du å fjerne hundemøkk langs turveier, badestrender og lignende. Ha med hundepose.

Husk skogbrannfare

- Lag aldri bål på svaberg eller gjør opp ild slik at det kan oppstå fare for brann. Bruk av åpen ild er forbudt i skog og mark i perioden 15.04 - 15.09.
- Det er forbudt å sanke ved fra trær.

Forstyr ikke fugler og dyr

- Vis hensyn til fugle- og dyrelivet
- Oppsøk ikke fuglereir.

God tur !

Krogstadfjorden naturreservat

Krogstadfjorden naturreservat ble fredet ved Kgl. res. 8. mai 1992. Formålet med vernet er å bevare et viktig våtmarksområde med vegetasjon, fugleliv og annet dyreliv som naturlig er knyttet til området. Størst verdi for fuglelivet har området som rastelokalitet under trekket for ender og vadefugl. Reservatet er på 753 dekar hvorav 72 dekar er landareal. Området er et gruntvannsområde med store mudderbanker. Det går en dypere renne midt i fjorden, og gjennom denne går det båttrafikk til småbåthavner og en liten kai lenger inne i fjorden. De grunne partiene på østsiden er ofte blottlagt ved lavvann helt ut til renna i midten.

Fugleliv

Totalt er det registrert vel 70 fuglearter i området omtrent likt fordelt på andefuglarter og vadefuglarter.

Området er viktig som raste- og næringsområde for vade- og andefugl på trekket. Særlig artene tjeld, myrsnipe, rødstilk, lappspove og storspove kan være tallrike. Spesielt for området er betydelige antall rastende lappspover i mai.

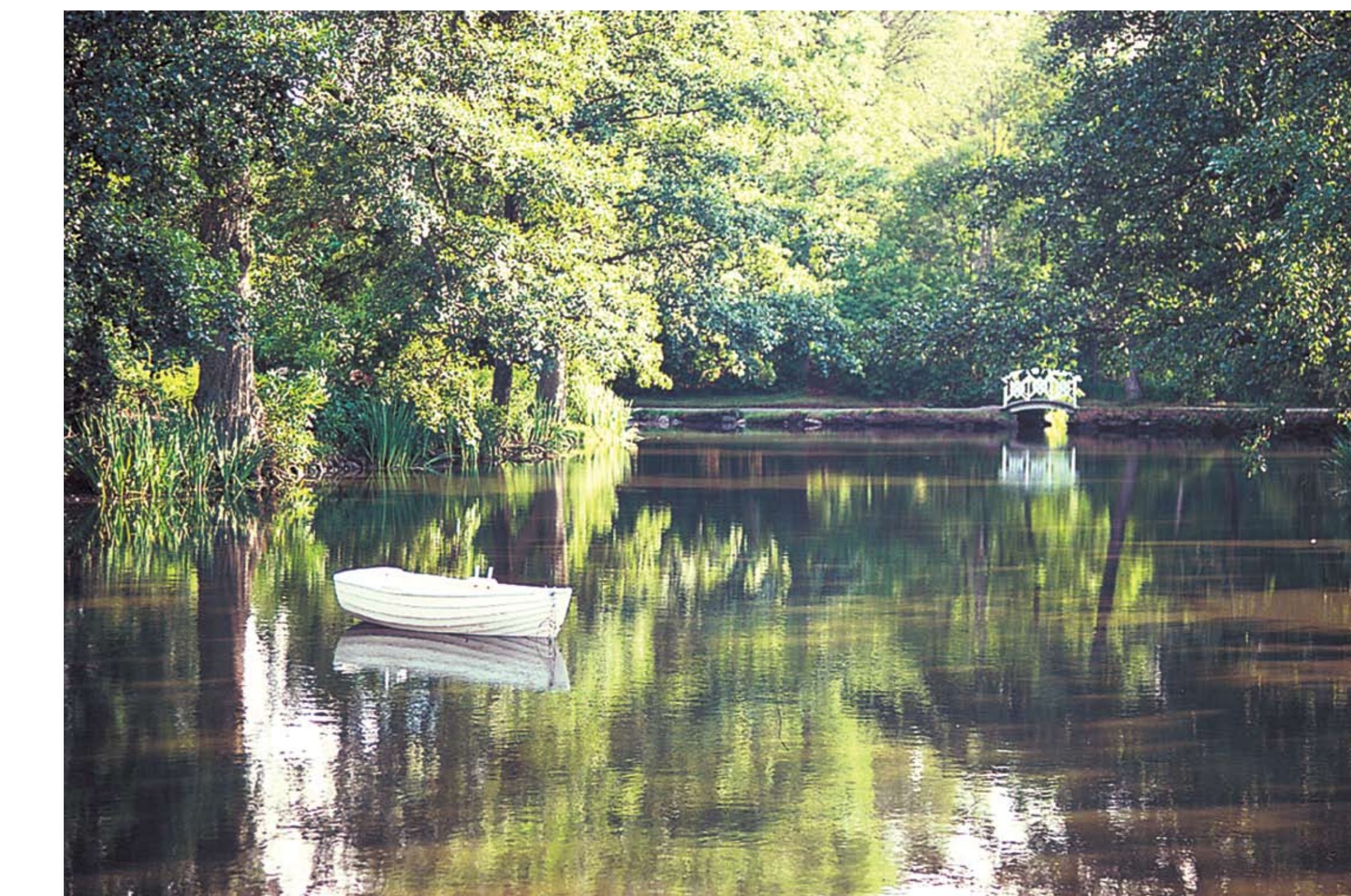
I hele sommerhalvåret kan en se måkefugl, terner og en rekke andearter på næringsøk. Gravand er den mest typiske arten og opptrer tidvis i store antall.

Ca. 11 ulike arter våtmarksfugl hekker i området. De viktigste er vipe, rødstilk, gravand og rørsanger.

På vinteren er ofte fuglelivet begrenset pga islegging

Tomb videregående skole og landbruksstudier

Her finner du Ladestedet Krogstad (Tomb brygge), Tomb kirke Lützows gravkapell med en unik sarkofag, Rosehagen, Galleri gamle Tomb, museum, husmannsplass og merket tur løype med mange spennende opplevelser.

Dammen i parkområdet på Tomb

Det er flere offentlige friområder og private områder med gode muligheter for opphold og bading langs stien. Saltholmen har en spennende historie knyttet til kystkulturen og attraktive naturkvaliteter. Strandsittere i Saltnes livnærte seg på fiske, halvfangst, redskapstivirkning, og i eldre tid av saltutvinning, slik stedsnavnet vitner om. I området innerst i Krogstadfjorden ligger gamle husmannsplasser og det gamle ladestedet på Krogstad. Ladestedet hadde mange anløp av hollandske skuter helt tilbake til slutten av 1500-tallet. Tomb er en gammel herregård som nå drives som skole. Tomb-området er også et vakkert kulturlandskap med stor historisk dybde. Ovenhalvøya har attraktive friområder og badeplasser. Ved Tasken passerer stien et gammelt våpenverksted som ble etablert av Milorg under siste verdenskrig. Krogstadfjorden og Kurefjorden er naturreservater med et meget rikt fugleliv.

I skogområdene sør for Tomb er det anlagt en natur- og kulturvandring som presenterer den rike kulturhistorien og naturkvalitetene i området. På Rørfjell er det utsiktstårn.

Det finnes dagligvareforretning i Saltnes og på Oven (holder åpent på sommertid). Det er bilparkering ved de fleste offentlige badestedene som Saltholmen, Ellingstranda og badestedene på Oven.

For mer informasjon om kyststien:
Råde kommune, tlf: 69 29 50 00
E-post: post@rade.kommune
www.rade.kommune.no